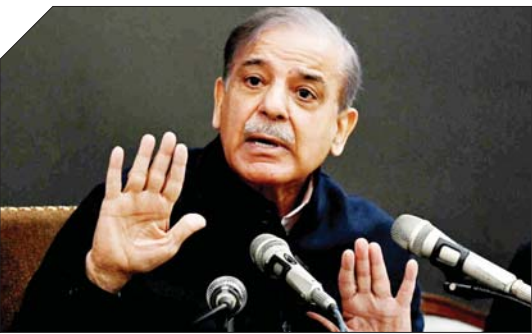

۳ اسفند ۱۴۰۲شنبه
۴۷۷۹ شماره • ۴۷۷۹ سال بیست‌ویکم

توافق برای خروج از بن بست سیاسی در پاکستان

شهباز شریف نخست‌وزیر دولت ائتلافی می‌شود

حزب مسلم لیگ شکست خورد. پس از سال ۲۰۱۷، که برادرش نواز به اتهام پنهان‌کاری دارایی‌هایی که در اسناد پاناما فاش شد به زندان افتاد، ریاست حزب مسلم لیگ – شاخه نواز را بر عهده گرفت. شهباز شریف هم در دوره عمران خان متهم به فساد شد اما هیچ اتهامی علیه او ثابت نشده است. او از سال ۲۰۱۸ تاکنون رهبری مخالفان دولت عمران خان را بر عهده داشت.

دوست قدیمی چین

سرکسول چین در لاهور در زمان پایان مأموریتش در نامه‌ای به شهباز شریف از او به عنوان «دوست قدیمی چین» تعریف کرد و از اجرای سریع پروژه‌های کریدور اقتصادی چین– پاکستان تمجید کرد. این دیپلمات چینی در این نامه نوشته‌که حزب مسلم لیگ نواز دوست چین است؛ چه زمانی‌که در قدرت باشد، چه در صف مخالفان دولت. خاندان شریف همچنین مناسبات دوستانه‌ای با نازندا مودی، نخست‌وزیر هند، داشته‌اند. نواز شریف، در اقامتی تاریخی در سال ۲۰۱۴ در مراسم تحلیف مودی شرکت کرد که خبرساز شد. سال بعد، مودی به اقامتگاه نواز شریف در لاهور رفت و در عروسی نوه او شرکت کرد. ارتش پاکستان نسبت به تلاش‌ها برای بهبود روابط با هند حساس است و سیاست این کشور در مورد هند را کنترل می‌کند.

کنند. عمران خان، نخست‌وزیر پیشین پاکستان در ژانویه ۲۰۲۴ برای تحمل مجازات ۱۰ سال حبس، راهی زندان شد. او در سال ۲۰۲۲ از قدرت برکنار شد. حزب تحریک انصاف، تحت رهبری عمران خان در پیامی در شبکه اجتماعی ایکس، این ائتلاف را «سازقان دستور کار» لقب داد. فرایند انتخاب نخست‌وزیر نیازمند رای پارلمان خواهد بود که انتظار می‌رود در پایان ماه فوریه انجام شود. یک انتخابات دیگر برای تعیین رئیس‌جمهور در هفته‌های آتی برگزار خواهد شد. هنوز روشن نیست اعضای ارشد کابینه چه کسانی خواهند بود. به درازا کشیده‌شدن روند ائتلاف میان حزب‌های بزرگ پاکستان برای تشکیل دولت آینده پس از برگزاری انتخابات لگرنی‌ها در مورد تداوم بی‌ثباتی در آن کشور را افزایش داد. در نتیجه، بازار پاکستان در یکی دو هفته اخیر دچار افت و بی‌ثباتی شد.

شهباز شریف کیست

شهباز شریف که در پی توافق دو حزب مهم پاکستانی قرار است نخست‌وزیر آینده این کشور باشد، پیش از این نیز این سمت را در اختیار داشته است. او در خارج از پاکستان کمتر شناخته شده است، اما در داخل کشور بیشتر او را به عنوان مدیری «موثر»، می‌شناسند تا سیاست‌مدار. شهباز برادر کوچک‌تر نواز شریف، نخست‌وزیر پیشین این کشور است. شهباز ۷۰ساله، سه بار به عنوان وزیر ارشد بزرگ‌ترین ایالت پاکستان، پنجاب کار کرده است. این ایالت پایگاه قدرت خانواده است. او حالا ریاست حزب مسلم لیگ – شاخه نواز را برعهده دارد. شهباز شریف به مدیری «سرسخت و پرکار» مشهور است که سخنرانی‌هایش توأم با اتشعاری انقلابی است. دو بار ازدواج کرده است و مالک مجموعه املاکی لوکس در لندن و دوبی است. شهباز در لاهور در خانواده‌ای ثروتمند و مالک صنایع به دنیا آمد. در دانشگاه دولتی همان شهر در رشته علوم انسانی تا درجه کارشناسی تحصیل کرد. پس از آن وارد تجارت خانوادگی شد و حالا نیز مالک مشترک یک شرکت فولاد است. او میلیونر و مالک املاک زیادی در داخل و خارج از پاکستان است. شهباز شریف در ایالت خود وارد سیاست شد و در سال ۱۹۸۸ به عنوان نماینده وارد مجلس ایالتی شد. اولین بار در سال ۱۹۹۷ سرر وزیر ایالت پنجاب شد. پس از کودتای نظامی ژنرال پرویز مشرف در سال ۱۹۹۹ به زندان افتاد، سال بعد به عربستان سعودی تبعید شد. هفت سال بعد از تبعید بازگشت و فعالیت سیاسی خود را در پنجاب از سر گرفت و در سال ۲۰۰۸ مجددا سر وزیر پنجاب شد. بار سوم در ۲۰۱۳ سر وزیر پنجاب شد تا سال ۲۰۱۸ که در انتخابات سراسری این سال

در پی انتخابات جنجالی پاکستان که در پی آن نواز شریف و عمران خان، دو نخست‌وزیر سابق این کشور ادعای پیروزی کردند، دو حزب سیاسی در این کشور برای تشکیل دولت رسماً به توافق رسیده‌اند و حزب مسلم لیگ شاخه نواز برای تشکیل دولت از حمایت حزب مردم پاکستان برخوردار خواهد شد. حزب مردم پاکستان و حزب مسلم لیگ (شاخه نواز)، دو حزب بزرگ پاکستان پس از مذاکرات فشرده اعلام کردند که برای تشکیل یک دولت ائتلافی با نخست‌وزیری شهباز شریف به توافق دست یافته‌اند. توافق حزب مردم پاکستان و حزب مسلم لیگ (شاخه نواز) به بن‌بست سیاسی در پاکستان پس از انتخابات ۸ فوریه که در آن هیچ حزبی حائز اکثریت قاطع نشد، پایان می‌دهد. این دو حزب در انتخابات ۹ فوریه پاکستان، کرسی‌های کمتری از نامزدهای مستقل که پشتیبانی عمران خان، نخست‌وزیر پیشین زندانی این کشور برخوردار هستند، به دست آوردند. نامزدهای وفادار به خان در انتخابات پارلمانی اخیر پاکستان توانسته‌اند ۹۳ کرسی را از آن خود کنند که کمتر از حد لازم برای تشکیل دولت است. بلاول بوتو زرداری، رهبر حزب مردم پاکستان در یک نشست خبری در کنار شهباز شریف از حزب مسلم لیگ (شاخه نواز) اعلام کرد که در این دولت ائتلافی، شهباز شریف نخست‌وزیر جدید پاکستان خواهد بود. رهبران این دو حزب همچنین خبر دادند که براساس توافق صورت‌گرفته، آصف علی زرداری نامزد این ائتلاف برای پیوستن به‌جمهوری پاکستان خواهد بود. به گزارش روتترز، در انتخابات پارلمانی اخیر پاکستان، حزب مسلم لیگ (شاخه نواز) ۷۹ کرسی و حزب مردم پاکستان ۵۴ کرسی را به دست آورده‌اند. بنابراین در حزب بزرگ پاکستان با ائتلاف می‌توانند دولت آینده این کشور را تشکیل دهند، زیرا بیش از نیمی از آرای مورد نیاز در پارلمان پاکستان با ۲۶۵ کرسی‌ای را به دست آورده‌اند. بلاول بوتو زرداری، رهبر حزب مردم، گفت: «هدف ائتلاف رسیدگی به بحران اقتصادی کشور است». شهباز شریف، نخست‌وزیر سابق و دبیرکل مسلم لیگ شاخه نواز هم قول «اقدام جمعی برای حل مشکلات اقتصادی و سایر چالش‌ها» را داد. پیش از این توافق، حزب «تحریک انصاف» به رهبری خان خواستار استعفای رئیس کمیسیون انتخابات پاکستان به دلیل برگزاری انتخابات به شیوه «ناعادلانه» شد. در حزب تحریک انصاف بر این نظر است که رای‌گیری اخیر با تقلب همراه بوده است تا هواداران خان به قدرت نرسند. نامزدهای مورد تأیید خان برای انتخابات پارلمانی پاکستان به جای رقابت زیر پرچم حزبی، مجبور شدند به صورت مستقل در این انتخابات شرکت

کودتای اسفند ۱۲۹۹ و دلایل موفقیت آن

انگلیس در پی راه‌حلی بود که هم هزینه‌هایش را به حداقل برساند و هم منافع استراتژیکش را تأمین کند. در این چارچوب، در نظر انگلیس ایران از کشوری که رقابت با روسیه در داخل آن انجام می‌شد، باید به‌کشوری حائل تغییر وضعیت می‌داد که یکی از نتایج آن فاداشن دوستان انگلیس در داخل کشور به سود یک دولت مرکزی مقتدر بود.

عملیات کودتا

اگرچه میزان دخالت مستقیم لندن و دهلی در کودتای اسفند ۱۲۹۹ موضوع یک بحث تمام‌نشدنی در تاریخ معاصر ایران است؛ اما دست‌کم تردیدی نیست که ژنرال آبرونساید، فرمانده نیروهای انگلیسی در ایران، سر هنک اسامیس، عضو هیئت نظامی انگلیس برای اجرای قرارداد ۱۹۱۹ و هرمن نورمن، وزیر مختار انگلیس در تهران، در تهیه مقدمات کودتا نقش داشتند. به لحاظ عملیاتی، می‌توان دو مرحله برای کودتای اسفند قائل شد: در مرحله اول مشخص شد که نیروی قزاق مناسب‌ترین نیروی نظامی موجود در ایران برای انجام کودتاست؛ اما مشکل این بود که در کام نخست باید کنترل نیروی قزاق از دست افسران روسی خارج می‌شد و فرماندهی آن بدو بر دوش افسران انگلیسی و سپس در دست یک افسر تونان و مورد اعتماد ایرانی قرار می‌گرفت. روند خلع ید از افسران روسی با ورود ژنرال آبرونساید به ایران در ۱۲ مهر ۹۹ سرعت گرفت. هدف استاروسلسکی، فرمانده روسی نیروی قزاق، حفظ نفوذ روسیه تزاری در این نیرو و جلوگیری از تسلط انگلیس بر آن بود. آبرونساید به این نتیجه رسید که «افسران روسی بی‌روحیه به ضد انگلیسی هستند و در معرض تبلیغات بلشویک‌ها قرار دارند و تصمیم گرفت که همه آنها باید اخراج شوند». در یک مورد که نیروی قزاق در پی شکستی در برابر جنگلی‌ها در رشت به آقاباب در حوالی قزوین عقب‌نشینی کرده بود، آبرونساید، پس از جلب رضایت تهران، به نیروهایش دستور داد تا افسران روسی را از ایرانی‌ها جدا و آنها را خلع سلاح کنند. هم‌زمان آبرونساید سرهنک هنری اسامیس را برای مدیریت و کنترل مالی نیروی قزاق منصوب کرد. «چون قبلاً تصمیم به خروج نیروهای انگلیسی در ۱۲ فروردین ۱۳۰۰ (۱۱ آوریل ۱۹۲۱) گرفته شده بود، آبرونساید در ۱۱ آبان (۲ نوامبر) ضمن بازدید از نیروی قزاق در یادداشت روزانه خود به رضخان فرمانده آتریاد تبریز به‌عنوان «یکی از بهترین‌ها» اشاره کرد که «اسامیس نیز او را به‌عنوان چهره اصلی نیرو توصیه کرده بود».

او در یادداشت ۱۴ ژانویه نیز نوشت: «اسامیس نظم بسیار بهتری به آنها داده است. پرداخت [مستمری] منظم شده و نفرت اکنون لایاس و آسایشگاه دارند». فرمانده قزاق [سردار] همایون، یک موجود کوچک بی‌خاصیت است و روح و حیات واقعی نامایش رضخان است؛ سرهنگی که من خیلی به او علاقه دارم. اسامیس می‌گوید او مرد خوبی است و من به او گفته‌ام که به همایون مرخصی بدهد که به املاکش سر بزند.»^۷ همچنین به گفته دنیس رایت، اردشیر ریمووتر که نماینده دولت انگلیسی هند در تهران بود، در خاطراتش نوشته است که او رضخان را در ۱۹۱۷ ملاقات کرده و تحت تأثیر مبین‌پرستی او قرار گرفته و او اول بار رضخان را به آبرونساید معرفی کرده است.^۸ آبرونساید همچنین در یادداشت ۱۴ ژانویه خود نوشته است که «شخصاً فکر می‌کنم که ما قبل از اینکه صحنه را ترک کنیم، باید بگذاریم این افراد [قزاق‌ها] آزاد باشند». در واقع، یک دیکتاتوری نظامی مشکلات ما را حل خواهد کرد و به ما اجازه خواهد داد که بدون هرگونه مشکلی ایران را ترک کنیم». دنیس رایت که دو بار در ایران کاردار و سفیر بوده، در کتابش نتیجه می‌گیرد که «آبرونساید با فرستادن همایون به مرخصی رضخان را عملاً در مقام فرماندهی قرار داد… آبرونساید به این نتیجه رسیده بود که مطمئن‌ترین کار این بود که در زمانی که انگلیسی‌ها کنترل اوضاع را در دست دارند، فرمانده نیروی قزاق را تعیین کنند. تصمیم این بود که تحت تأثیر اعتمادش به رضخان و پیشرفت سریعی که قزاق‌ها تحت فرماندهی او… داشت، بودند». آبرونساید در یادداشت مربوط به آخرین ملاقاتش با رضخان در ۱۲ فوریه (۲۳ بهمن) نوشته است: «من با رضخان مصاحبه کردم و او را به‌طور قطع در فرماندهی نیروی قزاق ایران قرار دادم. او یک مرد است و درست‌ترین کسی است که من تاکنون دیده‌ام.» او اضافه کرده که در دو مورد از رضخان قول گرفته:

آگهی دعوت مجمع عمومی فوق العاده موسسه حقوقی و داوری ندای عدالت فکور <p>ثبت شده به شماره ۵۷۷۲۷ دبونیسله از سهامداران محترم موسسه دعوت می شود تا در جلسه مجمع عمومی فوق العاده که در تاریخ چهاردهم اسفندماه هژروچهارصدودو در ساعت ۱۰صبح در محل اقامتگاه موسسه واقع درصفهان خیابان نیکبخت ساختمان ماکان بعمل میایدحضورداشته باشند.</p> <p>دستور جلسه مجمع:</p> <p>اتخاذ تصمیم درخصوص تغییر هیات مدیره و اختیارات هیات مدیره</p>
--

لازم داشتند.^{۱۱} نهایتاً اگرچه قطعی است که بدون مدیریت انگلیس، اخراج افسران روسی، ایجاد فرماندهی و نظامی جدید در نیروی قزاق و ارائه کمک‌های لجستیک و مالی کودتا به آن شکل ممکن نمی‌شد، اما در دو مورد همچنان ابهام وجود دارد: ۱- لندن و دهلی تا چه حد در جریان بودند. ۲- رضخان تا چه حد مستقل از انگلیس دستور کار و برنامه خود را داشت. از طرفی، بعد از کودتا دو طیفی که به تشکیل دولت مقتدر معتقد شده بودند، بخشی از مسیر را با هم و به کمک هم پیمودند. از جمله «مشروطه‌خواهان لیبرال» با رضخان همکاری کردند و از جمله در مجلس با تخصیص نزدیک به نیمی از بودجه ناچیز کشور برای تقویت قشون موافقت کردند. اما زمانی‌که به قول مصدق در نطق ۹ آبان ۱۳۰۴، رضخان خواست «هم شاه باشد هم رئیس‌الوزرا هم حاکم»، راه خود را از جا جدا کردند. نهایتاً ترقی‌خواهان اقتدارگرا نیز به دست رضاشاه حذف و بعضاً نابود شدند.

۱- مکی، حسین، تاریخ بیست‌ساله ج ۱ ص ۴۴۱

۲- مستوفی، عبدالله، شرح زندگانی من، روزار، تهران ۱۳۷۱ ص ۳، ج ۱۹۷

۳- بهار ج ۱ ص ۱۷-۱۶

4- John Gallagher, ‘Nationalisms and the Crisis of Empire, 1919-1922’, Modern Asian Studies 15 (1981), 355-368.

5- Stephanie Cronin: Deserters, Converts, Cossacks and Revolutionaries, Middle Eastern Studies, March 2012, p. 171

6- Denis, Wright, The English Amongst the Persians, Heine-mann, London, 1976, p. 180

7- Ibid., 181,

8- Ibid.,

9- Ibid., 182

۱۰- Ibid.

۱۱- حسین مکی، تاریخ بیست‌ساله، ج ۱، صص. ۹۰-۱۸۸

12- Cornin, Stephanie, Iranian Nationalism & the Government Gardarmerie, in, Atabaki Touraj (Ed.), Iran and the First World War Battle Ground of Great Power, by I.B.Tauris, London, 2006 p. 64

13- Ibid., 183

14- D. Wright, p. 183

15- Ibid., pp. 183-4

16- Denis Wright, “Ironside, William Edmund,” Encyclopædia Iranica

۱۷- خاطرات و سفرنامه ژنرال آبرونساید، ترجمه بهروز قزوینی، آینه، ۱۳۶۱

18- General Hassan Arfa, Under Five Shahs, William Morrow, New York, 1965, p. 91

19- Ibid. p. 110

ادامه از صفحه اول

حرکت در هزارتو:

نگاهی نظری به بیانیه «روزنه‌گشایی»

بیانیه «روزنه‌گشایی کنیم» استدلال می‌کند که تحریم این حق، نه تنها رای‌دهندگان را محروم می‌کند بلکه به اصول مردم‌سالاری که در پی تحکیم آن است نیز ضربه می‌زند. هر‌ای داده‌شده، صرف‌نظر از نتیجه فوری، به تقویت فرایندهای دموکراتیک در جامعه کمک می‌کند. رای «روزنه‌گشا» با اهداف و انتظارات حداقلی، در انتخاباتی که کاملاً آزاد نیست می‌تواند پیام قدرتمندی از سوی منتقدان وضع موجود به ساختارهای قدرت بفرستد که رای‌دهندگان، با وجود همه محدودیت‌های انتخابات همچنان مشارکت‌جو و متعهد به دنبال‌کردن آینده‌ای دموکراتیک‌تر هستند و آن چنان که در بیانیه به زمینه‌های تاریخی اشاره شده است، مشارکت‌های گشایش‌آفرین در شرایط عسرت سیاست به تشکیل اقلیت‌های راهگشا در مجلس شورای ملی شان‌زدهم (۱۳۲۸) و مجلس شورای اسلامی پنجم (۱۳۷۴) و دولت‌های توسعه‌آفرین در ۱۳۷۶ و ۱۳۹۲ تاجمیدهند و مردم‌سالاری و توسعه در ایران را چند گام به پیش بردهند.

منطق عمل جمعی: ائتلاف‌سازی ملی: نویسندگان این بیانیه به چالش‌های قابل توجهی که در سیستم انتخاباتی ایران وجود دارد، اذعان دارند و محدودیت‌های اعمال‌شده توسط شورای نگهبان و محدودیت‌های گسترده‌تر در ساخت سیاسی کشور را واقعیت‌های انکار‌ناپذیری می‌دانند، با این حال، نسبت به بدبینی به اصل نهادهای انتخابی و دوری از مشارکت هشدار می‌دهند. در این راستا می‌توان به «منطق عمل جمعی» منکور اولسون اشاره کرد که به خطرات «سواری رایگان» می‌پردازد- شرایطی که افراد به دلیل بی‌انزیداشتن عمل خود، از مشارکت صرف‌نظر می‌کنند و در نهایت صدای جمعی اصلاح‌جویان را ضعیف می‌کنند. به-سه جای آن، این بیانیه بر اهمیت «عمل جمعی» همه جریان‌های توسعه‌گرا تأکید و از رویکردی حمایت می‌کند که ضمن پذیرش محدودیت‌ها، به دنبال استفاده از مسیرهای موجود برای تغییر است. بیانیه روزنه‌گشایی در رویکردی عملی پیشنهاد می‌کند که «نامزدهایی که توسعه‌گرا و اصلاح‌گر هستند، واجد تخصص و تجربه و صلاحیت‌های سودمند برای نمایندگی مجلس‌اند و به منافع ملی، خیر همگانی، سلامت اقتصادی و پرهیز از فساد و ویژه‌خواری تعهد دارند، می‌توانند مورد حمایت شهروندان توسعه‌گرا و دغدغه‌مند زندگی بهتر ایرانیان قرار بگیرند. به‌رغم کاهش ثبات‌نامزدهای باکیفیت و متکثر و همه حذف‌های غیرعادلانه، هنوز همه جریان‌های توسعه‌گرا تأکید و از رویکردی حمایت می‌کند که ضمن پذیرش محدودیت‌ها، به دنبال استفاده از مسیرهای موجود برای تغییر است. بیانیه روزنه‌گشایی در رویکردی عملی پیشنهاد می‌کند که «نامزدهایی که توسعه‌گرا و اصلاح‌گر هستند، واجد تخصص و تجربه و صلاحیت‌های سودمند برای نمایندگی مجلس‌اند و به منافع ملی، خیر همگانی، سلامت اقتصادی و پرهیز از فساد و ویژه‌خواری تعهد دارند، می‌توانند مورد حمایت شهروندان توسعه‌گرا و دغدغه‌مند زندگی بهتر ایرانیان قرار بگیرند. به‌رغم کاهش ثبات‌نامزدهای باکیفیت و متکثر و همه حذف‌های غیرعادلانه، هنوز همه جریان‌های توسعه‌گرا تأکید و از رویکردی حمایت می‌کند که ضمن پذیرش محدودیت‌ها، به دنبال استفاده از مسیرهای موجود برای تغییر است. بیانیه روزنه‌گشایی در رویکردی عملی پیشنهاد می‌کند که «نامزدهایی که توسعه‌گرا و اصلاح‌گر هستند، واجد تخصص و تجربه و صلاحیت‌های سودمند برای نمایندگی مجلس‌اند و به منافع ملی، خیر همگانی، سلامت اقتصادی و پرهیز از فساد و ویژه‌خواری تعهد دارند، می‌توانند مورد حمایت شهروندان توسعه‌گرا و دغدغه‌مند زندگی بهتر ایرانیان قرار بگیرند. به‌رغم کاهش ثبات‌نامزدهای باکیفیت و متکثر و همه حذف‌های غیرعادلانه، هنوز همه جریان‌های توسعه‌گرا تأکید و از رویکردی حمایت می‌کند که ضمن پذیرش محدودیت‌ها، به دنبال استفاده از مسیرهای موجود برای تغییر است. بیانیه روزنه‌گشایی در رویکردی عملی پیشنهاد می‌کند که «نامزدهایی که توسعه‌گرا و اصلاح‌گر هستند، واجد تخصص و تجربه و صلاحیت‌های سودمند برای نمایندگی مجلس‌اند و به منافع ملی، خیر همگانی، سلامت اقتصادی و پرهیز از فساد و ویژه‌خواری تعهد دارند، می‌توانند مورد حمایت شهروندان توسعه‌گرا و دغدغه‌مند زندگی بهتر ایرانیان قرار بگیرند. به‌رغم کاهش ثبات‌نامزدهای باکیفیت و متکثر و همه حذف‌های غیرعادلانه، هنوز همه جریان‌های توسعه‌گرا تأکید و از رویکردی حمایت می‌کند که ضمن پذیرش محدودیت‌ها، به دنبال استفاده از مسیرهای موجود برای تغییر است. بیانیه روزنه‌گشایی در رویکردی عملی پیشنهاد می‌کند که «نامزدهایی که توسعه‌گرا و اصلاح‌گر هستند، واجد تخصص و تجربه و صلاحیت‌های سودمند برای نمایندگی مجلس‌اند و به منافع ملی، خیر همگانی، سلامت اقتصادی و پرهیز از فساد و ویژه‌خواری تعهد دارند، می‌توانند مورد حمایت شهروندان توسعه‌گرا و دغدغه‌مند زندگی بهتر ایرانیان قرار بگیرند. به‌رغم کاهش ثبات‌نامزدهای باکیفیت و متکثر و همه حذف‌های غیرعادلانه، هنوز همه جریان‌های توسعه‌گرا تأکید و از رویکردی حمایت می‌کند که ضمن پذیرش محدودیت‌ها، به دنبال استفاده از مسیرهای موجود برای تغییر است. بیانیه روزنه‌گشایی در رویکردی عملی پیشنهاد می‌کند که «نامزدهایی که توسعه‌گرا و اصلاح‌گر هستند، واجد تخصص و تجربه و صلاحیت‌های سودمند برای نمایندگی مجلس‌اند و به منافع ملی، خیر همگانی، سلامت اقتصادی و پرهیز از فساد و ویژه‌خواری تعهد دارند، می‌توانند مورد حمایت شهروندان توسعه‌گرا و دغدغه‌مند زندگی بهتر ایرانیان قرار بگیرند. به‌رغم کاهش ثبات‌نامزدهای باکیفیت و متکثر و همه حذف‌های غیرعادلانه، هنوز همه جریان‌های توسعه‌گرا تأکید و از رویکردی حمایت می‌کند که ضمن پذیرش محدودیت‌ها، به دنبال استفاده از مسیرهای موجود برای تغییر است. بیانیه روزنه‌گشایی در رویکردی عملی پیشنهاد می‌کند که «نامزدهایی که توسعه‌گرا و اصلاح‌گر هستند، واجد تخصص و تجربه و صلاحیت‌های سودمند برای نمایندگی مجلس‌اند و به منافع ملی، خیر همگانی، سلامت اقتصادی و پرهیز از فساد و ویژه‌خواری تعهد دارند، می‌توانند مورد حمایت شهروندان توسعه‌گرا و دغدغه‌مند زندگی بهتر ایرانیان قرار بگیرند. به‌رغم کاهش ثبات‌نامزدهای باکیفیت و متکثر و همه حذف‌های غیرعادلانه، هنوز همه جریان‌های توسعه‌گرا تأکید و از رویکردی حمایت می‌کند که ضمن پذیرش محدودیت‌ها، به دنبال استفاده از مسیرهای موجود برای تغییر است. بیانیه روزنه‌گشایی در رویکردی عملی پیشنهاد می‌کند که «نامزدهایی که توسعه‌گرا و اصلاح‌گر هستند، واجد تخصص و تجربه و صلاحیت‌های سودمند برای نمایندگی مجلس‌اند و به منافع ملی، خیر همگانی، سلامت اقتصادی و پرهیز از فساد و ویژه‌خواری تعهد دارند، می‌توانند مورد حمایت شهروندان توسعه‌گرا و دغدغه‌مند زندگی بهتر ایرانیان قرار بگیرند. به‌رغم کاهش ثبات‌نامزدهای باکیفیت و متکثر و همه حذف‌های غیرعادلانه، هنوز همه جریان‌های توسعه‌گرا تأکید و از رویکردی حمایت می‌کند که ضمن پذیرش محدودیت‌ها، به دنبال استفاده از مسیرهای موجود برای تغییر است. بیانیه روزنه‌گشایی در رویکردی عملی پیشنهاد می‌کند که «نامزدهایی که توسعه‌گرا و اصلاح‌گر هستند، واجد تخصص و تجربه و صلاحیت‌های سودمند برای نمایندگی مجلس‌اند و به منافع ملی، خیر همگانی، سلامت اقتصادی و پرهیز از فساد و ویژه‌خواری تعهد دارند، می‌توانند مورد حمایت شهروندان توسعه‌گرا و دغدغه‌مند زندگی بهتر ایرانیان قرار بگیرند. به‌رغم کاهش ثبات‌نامزدهای باکیفیت و متکثر و همه حذف‌های غیرعادلانه، هنوز همه جریان‌های توسعه‌گرا تأکید و از رویکردی حمایت می‌کند که ضمن پذیرش محدودیت‌ها، به دنبال استفاده از مسیرهای موجود برای تغییر است. بیانیه روزنه‌گشایی در رویکردی عملی پیشنهاد می‌کند که «نامزدهایی که توسعه‌گرا و اصلاح‌گر هستند، واجد تخصص و تجربه و صلاحیت‌های سودمند برای نمایندگی مجلس‌اند و به منافع ملی، خیر همگانی، سلامت اقتصادی و پرهیز از فساد و ویژه‌خواری تعهد دارند، می‌توانند مورد حمایت شهروندان توسعه‌گرا و دغدغه‌مند زندگی بهتر ایرانیان قرار بگیرند. به‌رغم کاهش ثبات‌نامزدهای باکیفیت و متکثر و همه حذف‌های غیرعادلانه، هنوز همه جریان‌های توسعه‌گرا تأکید و از رویکردی حمایت می‌کند که ضمن پذیرش محدودیت‌ها، به دنبال استفاده از مسیرهای موجود برای تغییر است. بیانیه روزنه‌گشایی در رویکردی عملی پیشنهاد می‌کند که «نامزدهایی که توسعه‌گرا و اصلاح‌گر هستند، واجد تخصص و تجربه و صلاحیت‌های سودمند برای نمایندگی مجلس‌اند و به منافع ملی، خیر همگانی، سلامت اقتصادی و پرهیز از فساد و ویژه‌خواری تعهد دارند، می‌توانند مورد حمایت شهروندان توسعه‌گرا و دغدغه‌مند زندگی بهتر ایرانیان قرار بگیرند. به‌رغم کاهش ثبات‌نامزدهای باکیفیت و متکثر و همه حذف‌های غیرعادلانه، هنوز همه جریان‌های توسعه‌گرا تأکید و از رویکردی حمایت می‌کند که ضمن پذیرش محدودیت‌ها، به دنبال استفاده از مسیرهای موجود برای تغییر است. بیانیه روزنه‌گشایی در رویکردی عملی پیشنهاد می‌کند که «نامزدهایی که توسعه‌گرا و اصلاح‌گر هستند، واجد تخصص و تجربه و صلاحیت‌های سودمند برای نمایندگی مجلس‌اند و به منافع ملی، خیر همگانی، سلامت اقتصادی و پرهیز از فساد و ویژه‌خواری تعهد دارند، می‌توانند مورد حمایت شهروندان توسعه‌گرا و دغدغه‌مند زندگی بهتر ایرانیان قرار بگیرند. به‌رغم کاهش ثبات‌نامزدهای باکیفیت و متکثر و همه حذف‌های غیرعادلانه، هنوز همه جریان‌های توسعه‌گرا تأکید و از رویکردی حمایت می‌کند که ضمن پذیرش محدودیت‌ها، به دنبال استفاده از مسیرهای موجود برای تغییر است. بیانیه روزنه‌گشایی در رویکردی عملی پیشنهاد می‌کند که «نامزدهایی که توسعه‌گرا و اصلاح‌گر هستند، واجد تخصص و تجربه و صلاحیت‌های سودمند برای نمایندگی مجلس‌اند و به منافع ملی، خیر همگانی، سلامت اقتصادی و پرهیز از فساد و ویژه‌خواری تعهد دارند، می‌توانند مورد حمایت شهروندان توسعه‌گرا و دغدغه‌مند زندگی بهتر ایرانیان قرار بگیرند. به‌رغم کاهش ثبات‌نامزدهای باکیفیت و متکثر و همه حذف‌های غیرعادلانه، هنوز همه جریان‌های توسعه‌گرا تأکید و از رویکردی حمایت می‌کند که ضمن پذیرش محدودیت‌ها، به دنبال استفاده از مسیرهای موجود برای تغییر است. بیانیه روزنه‌گشایی در رویکردی عملی پیشنهاد می‌کند که «نامزدهایی که توسعه‌گرا و اصلاح‌گر هستند، واجد تخصص و تجربه و صلاحیت‌های سودمند برای نمایندگی مجلس‌اند و به منافع ملی، خیر همگانی، سلامت اقتصادی و پرهیز از فساد و ویژه‌خواری تعهد دارند، می‌توانند مورد حمایت شهروندان توسعه‌گرا و دغدغه‌مند زندگی بهتر ایرانیان قرار بگیرند. به‌رغم کاهش ثبات‌نامزدهای باکیفیت و متکثر و همه حذف‌های غیرعادلانه، هنوز همه جریان‌های توسعه‌گرا تأکید و از رویکردی حمایت می‌کند که ضمن پذیرش محدودیت‌ها، به دنبال استفاده از مسیرهای موجود برای تغییر است. بیانیه روزنه‌گشایی در رویکردی عملی پیشنهاد می‌کند که «نامزدهایی که توسعه‌گرا و اصلاح‌گر هستند، واجد تخصص و تجربه و صلاحیت‌های سودمند برای نمایندگی مجلس‌اند و به منافع ملی، خیر همگانی، سلامت اقتصادی و پرهیز از فساد و ویژه‌خواری تعهد دارند، می‌توانند مورد حمایت شهروندان توسعه‌گرا و دغدغه‌مند زندگی بهتر ایرانیان قرار بگیرند. به‌رغم کاهش ثبات‌نامزدهای باکیفیت و متکثر و همه حذف‌های غیرعادلانه، هنوز همه جریان‌های توسعه‌گرا تأکید و از رویکردی حمایت می‌کند که ضمن پذیرش محدودیت‌ها، به دنبال استفاده از مسیرهای موجود برای تغییر است. بیانیه روزنه‌گشایی در رویکردی عملی پیشنهاد می‌کند که «نامزدهایی که توسعه‌گرا و اصلاح‌گر هستند، واجد تخصص و تجربه و صلاحیت‌های سودمند برای نمایندگی مجلس‌اند و به منافع ملی، خیر همگانی، سلامت اقتصادی و پرهیز از فساد و ویژه‌خواری تعهد دارند، می‌توانند مورد حمایت شهروندان توسعه‌گرا و دغدغه‌مند زندگی بهتر ایرانیان قرار بگیرند. به‌رغم کاهش ثبات‌نامزدهای باکیفیت و متکثر و همه حذف‌های غیرعادلانه، هنوز همه جریان‌های توسعه‌گرا تأکید و از رویکردی حمایت می‌کند که ضمن پذیرش محدودیت‌ها، به دنبال استفاده از مسیرهای موجود برای تغییر است. بیانیه روزنه‌گشایی در رویکردی عملی پیشنهاد می‌کند که «نامزدهایی که توسعه‌گرا و اصلاح‌گر هستند، واجد تخصص و تجربه و صلاحیت‌های سودمند برای نمایندگی مجلس‌اند و به منافع ملی، خیر همگانی، سلامت اقتصادی و پرهیز از فساد و ویژه‌خواری تعهد دارند، می‌توانند مورد حمایت شهروندان توسعه‌گرا و دغدغه‌مند زندگی بهتر ایرانیان قرار بگیرند. به‌رغم کاهش ثبات‌نامزدهای باکیفیت و متکثر و همه حذف‌های غیرعادلانه، هنوز همه جریان‌های توسعه‌گرا تأکید و از رویکردی حمایت می‌کند که ضمن پذیرش محدودیت‌ها، به دنبال استفاده از مسیرهای موجود برای تغییر است. بیانیه روزنه‌گشایی در رویکردی عملی پیشنهاد می‌کند که «نامزدهایی که توسعه‌گرا و اصلاح‌گر هستند، واجد تخصص و تجربه و صلاحیت‌های سودمند برای نمایندگی مجلس‌اند و به منافع ملی، خیر همگانی، سلامت اقتصادی و پرهیز از فساد و ویژه‌خواری تعهد دارند، می‌توانند مورد حمایت شهروندان توسعه‌گرا و دغدغه‌مند زندگی بهتر ایرانیان قرار بگیرند. به‌رغم کاهش ثبات‌نامزدهای باکیفیت و متکثر و همه حذف‌های غیرعادلانه، هنوز همه جریان‌های توسعه‌گرا تأکید و از رویکردی حمایت می‌کند که ضمن پذیرش محدودیت‌ها، به دنبال استفاده از مسیرهای موجود برای تغییر است. بیانیه روزنه‌گشایی در رویکردی عملی پیشنهاد می‌کند که «نامزدهایی که توسعه‌گرا و اصلاح‌گر هستند، واجد تخصص و تجربه و صلاحیت‌های سودمند برای نمایندگی مجلس‌اند و به منافع ملی، خیر همگانی، سلامت اقتصادی و پرهیز از فساد و ویژه‌خواری تعهد دارند، می‌توانند مورد حمایت شهروندان توسعه‌گرا و دغدغه‌مند زندگی بهتر ایرانیان قرار بگیرند. به‌رغم کاهش ثبات‌نامزدهای باکیفیت و متکثر و همه حذف‌های غیرعادلانه، هنوز همه جریان‌های توسعه‌گرا تأکید و از رویکردی حمایت می‌کند که ضمن پذیرش محدودیت‌ها، به دنبال استفاده از مسیرهای موجود برای تغییر است. بیانیه روزنه‌گشایی در رویکردی عملی پیشنهاد می‌کند که «نامزدهایی که توسعه‌گرا و اصلاح‌گر هستند، واجد تخصص و تجربه و صلاحیت‌های سودمند برای نمایندگی مجلس‌اند و به منافع ملی، خیر همگانی، سلامت اقتصادی و پرهیز از فساد و ویژه‌خواری تعهد دارند، می‌توانند مورد حمایت شهروندان توسعه‌گرا و دغدغه‌مند زندگی بهتر ایرانیان قرار بگیرند. به‌رغم کاهش ثبات‌نامزدهای باکیفیت و متکثر و همه حذف‌های غیرعادلانه، هنوز همه جریان‌های توسعه‌گرا تأکید و از رویکردی حمایت می‌کند که ضمن پذیرش محدودیت‌ها، به دنبال استفاده از مسیرهای موجود برای تغییر است. بیانیه روزنه‌گشایی در رویکردی عملی پیشنهاد می‌کند که «نامزدهایی که توسعه‌گرا و اصلاح‌گر هستند، واجد تخصص و تجربه و صلاحیت‌های سودمند برای نمایندگی مجلس‌اند و به منافع ملی، خیر همگانی، سلامت اقتصادی و پرهیز از فساد و ویژه‌خواری تعهد دارند، می‌توانند مورد حمایت شهروندان توسعه‌گرا و دغدغه‌مند زندگی بهتر ایرانیان قرار بگیرند. به‌رغم کاهش ثبات‌نامزدهای باکیفیت و متکثر و همه حذف‌های غیرعادلانه، هنوز همه جریان‌های توسعه‌گرا تأکید و از رویکردی حمایت می‌کند که ضمن پذیرش محدودیت‌ها، به دنبال استفاده از مسیرهای موجود برای تغییر است. بیانیه روزنه‌گشایی در رویکردی عملی پیشنهاد می‌کند که «نامزدهایی که توسعه‌گرا و اصلاح‌گر هستند، واجد تخصص و تجربه و صلاحیت‌های سودمند برای نمایندگی مجلس‌اند و به منافع ملی، خیر همگانی، سلامت اقتصادی و پرهیز از فساد و ویژه‌خواری تعهد دارند، می‌توانند مورد حمایت شهروندان توسعه‌گرا و دغدغه‌مند زندگی بهتر ایرانیان قرار بگیرند. به‌رغم کاهش ثبات‌نامزدهای باکیفیت و متکثر و همه حذف‌های غیرعادلانه، هنوز همه جریان‌های توسعه‌گرا تأکید و از رویکردی حمایت می‌کند که ضمن پذیرش محدودیت‌ها، به دنبال استفاده از مسیرهای موجود برای تغییر است. بیانیه روزنه‌گشایی در رویکردی عملی پیشنهاد می‌کند که «نامزدهایی که توسعه‌گرا و اصلاح‌گر هستند، واجد تخصص و تجربه و صلاحیت‌های سودمند برای نمایندگی مجلس‌اند و به منافع ملی، خیر همگانی، سلامت اقتصادی و پرهیز از فساد و ویژه‌خواری تعهد دارند، می‌توانند مورد حمایت شهروندان توسعه‌گرا و دغدغه‌مند زندگی بهتر ایرانیان قرار بگیرند. به‌رغم کاهش ثبات‌نامزدهای باکیفیت و متکثر و همه حذف‌های غیرعادلانه، هنوز همه جریان‌های توسعه‌گرا تأکید و از رویکردی حمایت می‌کند که ضمن پذیرش محدودیت‌ها، به دنبال استفاده از مسیرهای موجود برای تغییر است. بیانیه روزنه‌گشایی در رویکردی عملی پیشنهاد می‌کند که «نامزدهایی که توسعه‌گرا و اصلاح‌گر هستند، واجد تخصص و تجربه و صلاحیت‌های سودمند برای نمایندگی مجلس‌اند و به منافع ملی، خیر همگانی، سلامت اقتصادی و پرهیز از فساد و ویژه‌خواری تعهد دارند، می‌توانند مورد حمایت شهروندان توسعه‌گرا و دغدغه‌مند زندگی بهتر ایرانیان قرار بگیرند. به‌رغم کاهش ثبات‌نامزدهای باکیفیت و متکثر و همه حذف‌های غیرعادلانه، هنوز همه جریان‌های توسعه‌گرا تأکید و از رویکردی حمایت می‌کند که ضمن پذیرش محدودیت‌ها، به دنبال استفاده از مسیرهای موجود برای تغییر است. بیانیه روزنه‌گشایی در رویکردی عملی پیشنهاد می‌کند که «نامزدهایی که توسعه‌گرا و اصلاح‌گر هستند، واجد تخصص و تجربه و صلاحیت‌های سودمند برای نمایندگی مجلس‌اند و به منافع ملی، خیر همگانی، سلامت اقتصادی و پرهیز از فساد و ویژه‌خواری تعهد دارند، می‌توانند مورد حمایت شهروندان توسعه‌گرا و دغدغه‌مند زندگی بهتر ایرانیان قرار بگیرند. به‌رغم کاهش ثبات‌نامزدهای باکیفیت و متکثر و همه حذف‌های غیرعادلانه، هنوز همه جریان‌های توسعه‌گرا تأکید و از رویکردی حمایت می‌کند که ضمن پذیرش محدودیت‌ها، به دنبال استفاده از مسیرهای موجود برای تغییر است. بیانیه روزنه‌گشایی در رویکردی عملی پیشنهاد می‌کند که «نامزدهایی که توسعه‌گرا و اصلاح‌گر هستند، واجد تخصص و تجربه و صلاحیت‌های سودمند برای نمایندگی مجلس‌اند و به منافع ملی، خیر همگانی، سلامت اقتصادی و پرهیز از فساد و ویژه‌خواری تعهد دارند، می‌توانند مورد حمایت شهروندان توسعه‌گرا و دغدغه‌مند زندگی بهتر ایرانیان قرار بگیرند. به‌رغم کاهش ثبات‌نامزدهای باکیفیت و متکثر و همه حذف‌های غیرعادلانه، هنوز همه جریان‌های توسعه‌گرا تأکید و از رویکردی حمایت می‌کند که ضمن پذیرش محدودیت‌ها، به دنبال استفاده از مسیرهای موجود برای تغییر است. بیانیه روزنه‌گشایی در رویکردی عملی پیشنهاد می‌کند که «نامزدهایی که توسعه‌گرا و اصلاح‌گر هستند، واجد تخصص و تجربه و صلاحیت‌های سودمند برای نمایندگی مجلس‌اند و به منافع ملی، خیر همگانی، سلامت اقتصادی و پرهیز از فساد و ویژه‌خواری تعهد دارند، می‌توانند مورد حمایت شهروندان توسعه‌گرا و دغدغه‌مند زندگی بهتر ایرانیان قرار بگیرند. به‌رغم کاهش ثبات‌نامزدهای باکیفیت و متکثر و همه حذف‌های غیرعادلانه، هنوز همه جریان‌های توسعه‌گرا تأکید و از رویکردی حمایت می‌کند که ضمن پذیرش محدودیت‌ها، به دنبال استفاده از مسیرهای موجود برای تغییر است. بیانیه روزنه‌گشایی در رویکردی عملی پیشنهاد می‌کند که «نامزدهایی که توسعه‌گرا و اصلاح‌گر هستند، واجد تخصص و تجربه و صلاحیت‌های سودمند برای نمایندگی مجلس‌اند و به منافع ملی، خیر همگانی، سلامت اقتصادی و پرهیز از فساد و ویژه‌خواری تعهد دارند، می‌توانند مورد حمایت شهروندان توسعه‌گرا و دغدغه‌مند زندگی بهتر ایرانیان قرار بگیرند. به‌رغم کاهش ثبات‌نامزدهای باکیفیت و متکثر و همه حذف‌های غیرعادلانه، هنوز همه جریان‌های توسعه‌گرا تأکید و از رویکردی حمایت می‌کند که ضمن پذیرش محدودیت‌ها، به دنبال استفاده از مسیرهای موجود برای تغییر است. بیانیه روزنه‌گشایی در رویکردی عملی پیشنهاد می‌کند که «نامزدهایی که توسعه‌گرا و اصلاح‌گر هستند، واجد تخصص و تجربه و صلاحیت‌های سودمند برای نمایندگی مجلس‌اند و به منافع ملی، خیر همگانی، سلامت اقتصادی و پرهیز از فساد و ویژه‌خواری تعهد دارند، می‌توانند مورد حمایت شهروندان توسعه‌گرا و دغدغه‌مند زندگی بهتر ایرانیان قرار بگیرند. به‌رغم کاهش ثبات‌نامزدهای باکیفیت و متکثر و همه حذف‌های غیرعادلانه، هنوز همه جریان‌های توسعه‌گرا تأکید و از رویکردی حمایت می‌کند که ضمن پذیرش محدودیت‌ها، به دنبال استفاده از مسیرهای موجود برای تغییر است. بیانیه روزنه‌گشایی در رویکردی عملی پیشنهاد می‌کند که «نامزدهایی که توسعه‌گرا و اصلاح‌گر هستند، واجد تخصص و تجربه و صلاحیت‌های سودمند برای نمایندگی مجلس‌اند و به منافع ملی، خیر همگانی، سلامت اقتصادی و پرهیز از فساد و ویژه‌خواری تعهد دارند، می‌توانند مورد حمایت شهروندان توسعه‌گرا و دغدغه‌مند زندگی بهتر ایرانیان قرار بگیرند. به‌رغم کاهش ثبات‌نامزدهای باکیفیت و متکثر و همه حذف‌های غیرعادلانه، هنوز همه جریان‌های توسعه‌گرا تأکید و از رویکردی حمایت می‌کند که ضمن پذیرش محدودیت‌ها، به دنبال استفاده از مسیرهای موجود برای تغییر است. بیانیه روزنه‌گشایی در رویکردی عملی پیشنهاد می‌کند که «نامزدهایی که توسعه‌گرا و اصلاح‌گر هستند، واجد تخصص و تجربه و صلاحیت‌های سودمند برای نمایندگی مجلس‌اند و به منافع ملی، خیر همگانی، سلامت اقتصادی و پرهیز از فساد و ویژه‌خواری تعهد دارند، می‌توانند مورد حمایت شهروندان توسعه‌گرا و دغدغه‌مند زندگی بهتر ایرانیان قرار بگیرند. به‌رغم کاهش ثبات‌نامزدهای باکیفیت و متکثر و همه حذف‌های غیرعادلانه، هنوز همه جریان‌های توسعه‌گرا تأکید و از رویکردی حمایت می‌کند که ضمن پذیرش محدودیت‌ها، به دنبال استفاده از مسیرهای موجود برای تغییر است. بیانیه روزنه‌گشایی در رویکردی عملی پیشنهاد می‌کند که «نامزدهایی که توسعه‌گرا و اصلاح‌گر هستند، واجد تخصص و تجربه و صلاحیت‌های سودمند برای نمایندگی مجلس‌اند و به منافع ملی، خیر همگانی، سلامت اقتصادی و پرهیز از فساد و ویژه‌خواری تعهد دارند، می‌توانند مورد حمایت شهروندان توسعه‌گرا و دغدغه‌مند زندگی بهتر ایرانیان قرار بگیرند. به‌رغم کاهش ثبات‌نامزدهای باکیفیت و متکثر و همه حذف‌های غیرعادلانه، هنوز همه جریان‌های توسعه‌گرا تأکید و از رویکردی حمایت می‌کند که ضمن پذیرش محدودیت‌ها، به دنبال استفاده از مسیرهای موجود برای تغییر است. بیانیه روزنه‌گشایی در رویکردی عملی پیشنهاد می‌کند که «نامزدهایی که توسعه‌گرا و اصلاح‌گر هستند، واجد تخصص و تجربه و صلاحیت‌های سودمند برای نمایندگی مجلس‌اند و به منافع ملی، خیر همگانی، سلامت اقتصادی و پرهیز از فساد و ویژه‌خواری تعهد دارند، می‌توانند